

פרטיכל מט. כ"ג/2

מישיבת ועדת הכספים

ביום ג', יג' נשכט תש"י (31.1.50)

נוכחים חברי הועדה:

- ד. צ. פנקס - יו"ר
- א. הרצפלד
- י. אפרתי
- ש. דיין
- א. אלישר
- ח. לנדו
- פ. נפתלי
- ב. רפטור
- ד"ר י. בדר
- ד"ר א. גרנות
- א. מ. גניחובסקי
- י. רוקח
- ה. פרומקין
- ד"ר מ. סנה

מוזמנים:

- שר האוצר א. קפלן
- ש. ספיבק - מטעם האוצר
- הגב' ק. אהרונוביץ - מטעם המזכירות

הישיבה נפתחה בשעה 09.00

סדר-היום:

- א. דו"ח של ועדת המשנה לענייני סעד.
- ב. תקציב הכנסת.
- ג. מבקר המדינה.
- ד. ישיבות ועדות המשנה.
- ה. התקציב לשנת הכספים הבאה.
- ו. ערבות הממשלה להלוואות לרשויות מקומיות.
- ז. שאילתות.
- ח. תקציב הפיתוח.
- ט. תנאי הלוואות לשכון הותיקים.

א. ועדת המשנה לענייני סעד:

סכום: הוחלט לא לשמוע את הדו"ח של ועדת המשנה

בישיבה זו. יו"ר ועדת המשנה, מר רוקח,

ייפוש עם שר האוצר בעניין זה. והמסמכות תובאנה לוועדה המליאה.

ב. תקציב הכנסת:

היו"ר ד. צ. פנקס:

תקציב הכנסת אינו נוגע לשר האוצר, אלא לועדה. לרגל ההעברה לירושלים, באו שנויים בתקציב הכנסת. לפני מכתב מהנשיאות. (קורא את המכתב). הסכום הדרוש הוא בסך הכל 37,471 ל"י. בסכום זה כלול שכר דירה לשלושה חדשים. נוסף לכך מבקשים בעלי בית פרומין הלואה של 10,000 ל"י, שתוחזר בזמן שבתה של הכנסת בבית פרומין.

שר האוצר א. קפלן:

בקשר לסעיף הנוגע לתשלומים הנוספים לחברי הכנסת, פנו אלי ושאלו אותי על סמך מה קבעו את הסכומים האלה. אני חושב שסכומים אלה יגדילו את ההוצאות, ושהדבר ינוצל לרעה נגד הכנסת. אני מבין שההעברה לירושלים גורמת להוצאות מיותרות, אולם מדוע יש להעלות לאנשים הנאים לירושלים יותר משהוסיפו לאנשים שגרו בזמנו פחוץ לתל-אביב? הכנסת צריכה להראות דוגמה לאחרים. אני מציע לבדוק שוב, כמה צריך להוסיף לאיש הנא לירושלים לשנים וחצי ימים.

בענין האש"ל לפקידים, אני מציע שהיחס

לעובדי הכנסת יהיה שווה לזה של כל עובדי הממשלה. אנו מנהלים מו"ם על תשלום האש"ל לכל הפקידים. קבענו מקסימום לתשלום עבור חדר לפקיד הנמצא בירושלים 5 1/2 ימים, את הסכום של 13 ל"י להודש. אנו מציעים 60 גרוש ליום לאוכל. ביחד יעלה לנו כל עובד הנמצא בירושלים חמשה ימים בשבוע, ב 28 ל"י לחורש יותר משעלה לנו קודם. מכיון שהמדובר הוא על 1,200 פקידים, מגיעות ההוצאות האלו לסכומים בצוללים מאד. הפקידים מבקשים 70 גרוש ליום, כי הם טוענים שיש להם הוצאות קטנות נוסף להוצאות על אוכל. אני טוען שיש להם אותן ההוצאות הקטנות גם בתל-אביב. איך שלא יהיה, אני מציע שהאש"ל לעובדי הכנסת יהיה שווה לאש"ל שעובדי ממשלה אחרים מקבלים. אנו מעודדים את האנשים ללכת לאזורים פרטיים.

רק אתמול ניהלו אתי מו"ם על התחלת בניית

בית העם. הדבר נעשה ע"י המוסדות, אולם הם דורשים את השתתפות הממשלה בהוצאות. הבית בקיריה יהיה רק בעוד מספר שנים, כי אצא ישנו רצון לסדר הכרזה יהודית עולמית לתכנית לבנין הכנסת. אני סבור שנשב בבית פרומין קרוב לעשרה חדשים. אני מבקש את החברים לבדוק את הסעיפים. מציעים

לשידור

לתת אלפי לירות למדור אצאצאא. אם אנו יוצאים מכאן, מתפנה כאן מקום, והמדור לשידור של הסוכנות היהודית יכול לעבוד הנה. אני מפחד במקרים רבים לא רק מההוצאה האבסולוטית, אלא מהקלות הזאת שבה אנו מחליטים על הוצאת כספים. אני מציע למסור את הדבר לשני חברים לבירור.

ב. רפטור:

אני מסכים לכך שיוטל על שני אנשים לבדוק את

הדבר. צריך להיות מוטכם ביננו שיש הפרש בתוספת

שאיש תל-אביב מקבל, לעומת התוספת הניתנת לאיש העמקים. אני מסכים ללך שייקבע מינימום, ובאופן אישי אני סבור שאפשר להקטין את הסכום. אולם אינני יכול להציע לחייב חברים שונים של הכנסת להיות בירושלים בחדר של שמים. המטוצע שמשלמים בחדר של שניים עבור לינה הוא 85 גרוש ללילה. אני מציע למסור את התקציב הזה לשלושה אנשים, מר רוקח, מר פנקס ומר הרצפלד, לבירור ולהחלטה.

לא הייתי רוצה שתהיה הפליה גדולה בענייני

אש"ל בין הפקידות הממשלתית, פקידות הכנסת, וחברי הכנסת. אני מביא בחשבון שנויים מטוימים. יש להביא בחשבון שלחברי הכנסת יש תפקידים צבוריים המחייבים אותם להשאר כאן. אני מציע שניתן לשלושת האנשים שהזכרתי את הסמכות להחליט בעניינים אלה.

ד"ר י. בדר:

מה שהציע מר רפטור, בדבר הפליה בתשלומים

נוספים לחברי כנסת שונים, הוא דבר מסוכן

במקצת. ישנם הפרשים שונים בין עבודת האנשים, במספר הימים המדויק שכל אחד מאתנו עובד, וכו'. יו"ר ועדה עובד יותר מחבר ועדה. אל נעשה הבדלים, שפא יהיה צורך בהבדלים רבים מדי.

אינני נוטה להצעה להתערב בהצעות הנשיאות

וועדת הכנסת. ועדת הכנסת היא ועדה פללמנטרית כטובו, ואין ליצור את הרושם כאילו ישנה ועדה טובה וועדה פחות טובה.

אין כל דמיון בין מצב עובדי הממשלה בנוגע

לאוכל וללינה, לבין מצבנו אנו. עלינו להתכונן לעבודתנו, בזמן שהם

באים למשרדם, עובדים את עבודתם והולכים.

יש לי רושם שיחסנו לעובדי הכנסת אינו הגון.

עובדי הכנסת עובדים בימי הישיבות על מאוחר בלילה. בחורה במשרד אחר

חוזרת מוקדם הביתה, והיא פנויה לעניינים שלה. ראיתי בחורות העובדות

עד שעה מאוחרת בישיבות המליאה, ומופיעות למחרת בשעה 0800 לעבודה. מוטלת עליהן גם עבודת הביצוע שפריונה רב מאד. אל נשכח שהעבודה רבה מאד, ושעובדי כנסת רבים עובדים בחלק מן הזמן בתל-אביב, כך שהם אינם יכולים להסתדר במקום אחד. אני סבור שלפחות עד הראשון באפריל יש להחליט על יחס מיחד לעובדי הכנסת.

א. הרצפלד: בנוגע לעובדי הכנסת ולפקידות בכללותה קבלה הועדה החלטה שיש לשלם להם אש"ל במסגרת של 26 ל"י לחודש. הצעת הפקידים היתה שישולם להם יותר מ 30 ל"י. עמדנו להסכים למסגרת של 30 ל"י. הייתי מציע לאשר את הדבר הזה. לא הייתי מציע שועדות חדשות תטפלנה בענין תקציב הכנסת. ישנה ועדה שטפלה בזה, ואני מציע שהיא מברר את הערעורים של שר האוצר.

א. אלישר: יש להביא כמה קמוצים. אין הצדקה לכך שאדם שאינו נוסע יקבל תוספת. חזרתי מחו"ל ונוכחתי לדעת שמשלמים לי 20 ל"י אש"ל עבור התקופה שבה לא הייתי כאן. פניתי לגזברות בענין זה, ואמרו לי שכתב שעלי לקבל את הכסף הזה, כי היתה החלטה כזאת. אסור להביא שנויים בתוספת. אני מציע שכל חבר כנסת הנוסע יגיש את חשבונו עבור נסיעות.

אני סבור שאין להפלות בין עובדי הכנסת לבין עובדי המדינה האחרים. אם עובדי הכנסת עובדים שעות מיותרות, ישלמו להם עבור שעות נוספות, אולם אין לזה כל קשר עם האש"ל שהם מקבלים.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני חושב שאל לנו להכנס לסמכויותיהן של ועדות אחרות. אם ועדת הכנסת החליטה על סכום מסוים, אינני רוצה לבדוק את הדבר, כי בוועדת הכנסת יושבים חברי כנסת כמונו, ואין לנו רשות להתערב.

אני מקבל את הצעת שר האוצר לבדוק את ענין פקידי הכנסת לעומת פקידי הממשלה האחרים. אני סבור ששעות נוספות אינן ענין לאש"ל. אני מעריך מאד את עבודת פקידי הכנסת, ויתכן שמגיעה להם דרגה יותר גבוהה עבור עבודתם.

אני מציע לקבל את ההצעה, בהנחה שיו"ר
הועדה יבדוק את הדבר עם יו"ר הכנסת, ויברר את הנקודות ששר האוצר
נגע בהן. אחר-כך נביא את הדבר לוועדה. אינני מציע שלענין זה
תהיינה ועדות משנה.

סיכום: נתקבלה הצעה היו"ר, שהוא, ביחד עם יו"ר
הכנסת, יברר את הנקודות ששר האוצר נגע
בהן, ויביא את המסקנות לוועדה. הוחלט שיו"ר הועדה יברר מדוע
יש צורך בפקידים נוספים בירושלים.

ג. מבקר המדינה: (ועדת משנה)

היו"ר ד.צ. פסקס: אני מודיע לחברים שהועדה המטפלת בעניני
מבקר המדינה, תתכנס ביום ראשון בשעה
8.30 בתל אביב, בלשכת מבקר המדינה בקריה.

ד. ישיבות ועדת המשנה:

היו"ר ד.צ. פסקס: ועדת המשנה לעידוד השקעות הון תתכנס מחר
בשעה 11.00. אני מזכיר לחברים שזוהי
הועדה המשותפת עם ועדת המשנה של ועדת הכלכלה. אני מקבל על עצמי
להביא את מסקנות ועדת המשנה הזאת למליאת הועדה. אם תהיה נוסחה
אחרת בוועדת הכלכלה, נצטרך להתכנס יחד. אני סבור שהישיבה החקיים
בבית פרומין. מכיון ששר האוצר לא יחל לבוא, ייצג אותו מישהו מהאוצר.
ועדת המשנה לנכסי נפקדים גמרה את עבודתה
וביום ג' תביא את החוק לפני שלחן הועדה. שני חברי הכנסת ג' רג' ורה
וחופיק טובי הגישו הצעות משל הם, ואנו חייבים להזמין אותם ולשמוע אותם.
נוכל לשקוע אותם ביום של ישי. הובטח לי שנקבל את החומר בסוף השבוע.
היועצים המשפטיים עברו על התזכירים וראו שאין נושא שלא קבענו לגביו
את עמדתנו.

ד"ר י. בדר: יש לי שתי הצעות: כיון שלפי סדר עבודתנו
בוועדת המשנה, לא רשמנו הסתייגויות, יהיה
צא

צורך בזמן כדי להתמצא בענין. בוועדה המשנה ישחטפו ארבעה חברים מועדת החוקה; אני הייתי הרביעי. אני מציע להזמין לישיבה את שלושת החברים לם, ורהפטיג וניר.

ה. התקציב לשנת הכספים הבאה.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני חייב להודיע שהכנסת מתכוננת לצאת לחופש ב-22 למרץ, עד השני למאי, כלומר במשך כל חודש אפריל. יו"ר הכנסת הסביר לי את הסיבות לכך. קודם כל, בא החופש בקשר עם חג הפסח. שנית, באותה תקופה יתכנס הועד הפועל הציוני. פ יו"ר הכנסת עסוק כיו"ר הועד הפועל הציוני; נוסף לכך הוא סבור שמעמד הועד הפועל הציוני דורש שלא יועמד בצל ע"י הכנסת. יש נימוק להתחיל לא בראשון למאי, כי אם בשני בו, כדי שלא ישאלה המצפון, אם מותר לצב לבוא לצב בראשון למאי או לא.

אני פונה לשר האוצר בקשר עם התקציב לשנה הבאה. דיברתי עם מר שפרינצק, וביקשתי שהויכוח על התקציב יהיה הפעם רצוף, בלי הפסקה של ענינים אחרים. אני סבור שועדת הכספים יכולה לחוות את דעתה גם בקשר לזמן הויכוח. אם שר האוצר יכניס את התקציב באמצע פברואר, אפשר יהיה לגמור עד סוף פברואר את הדיון בכנסת. עומדת השאלה אם ועדת הכספים יכולה להבטיח שהיא תביא את התקציב לכנסת במשך ארבעה שבועות. אם יהיה דיון רק על המספרים והתקציב, יהיה הדבר אפשרי. אולם אם ידונו על החוקים, לא נספיק. אני מבין שישנו חוק אחד שאפשר לדון עליו בנפרד, והוא חוק הארנונה, אשר הוא כבר מוכן. הייתי רוצה לשמוע את חוות דעתכם, וגם את דעתו של שר האוצר. במקרה שלא נוכל להבטיח שאנו נהיה מוכנים עם התקציב בסוף מרץ, נצטרך לקבוע תקציב לחדשים אפריל-יוני, על פי פרופורציה מסוימת של התקציב הישן, ולאשא את התקציב בסוף יוני.

שר האוצר א. קפלן: אני עושה את כל המאמצים כדי שבמחצית השניה של פברואר נוכל להגיש את התקציב. האמת היא שוועדת השרים התחילה לעבוד בענין זה, אולם זהו רק אחד מענינים רבים שהועדה מטפלת בהם. הועדה גמרה כבר את הדיון בהכנסות, ועליה להכנס כעת לבעייה הגדולה של ההוצאות. מה שיו"ר הועדה יגיד, אשאמש ישמש לי נימוק נוסף לזרז את הממשלה.

אין לנו הצעות חוק מלבד הארנונה. על סמך הארנונה

עשינו מפרעה, לפי החלטת הכנסת. הבעייה היא אם ועדת הכספים, על כל חלקיה, תוכל לעזור את הכנסת ולשבת שלושה - ארבעה ימים לשבוע במשך שבועיים. זו הדרך היחידה אשר תאפשר לנו לגמור את התקציב בזמן.

י. רוקח: יתכן שסיעות הכנסת הצעות לשנויים בחוקי המסים.

זוהי רשותם וזכותם, ואי אפשר למנוע זאת מהם.

הייתי מציע שהועדה תקדיש את המחצית השנייה של פברואר, עוד לפני שא שתקציב יוגש לנו, ישיבה אשר בה נשמע את התקציב בקוים כלליים.

ד"ר י. בדר: אני חושב שברור ומובן שהמשלה תאחר השנה לעביא

את הצעת התקציב השנתי לכנסת, מפיון שהתקציב של

השנה הקודמת בא במאוחר. לא מסכים לדיון מחוץ הפזון. אני מבקש שתהיה הפסקה של יום או יומיים בין נאום שר האוצר לבין פתיחת הדיון.

פ. נפתלי: אני מסכים לדעה שהיה יפה מאד לבסור את התקציב

לפני סוף מרץ. אני מוכן לעשות מאמצים בכיוון זה.

יתר עם זה צריך להביא בחשבון את העובדה שעם כל הרצון הטוב, יתכן

מאד שלא נספיק. עלינו לדאוג לכך ששולחן ועדת הכספים יהיה נקי

מדברים אחרים, כדי שנוכל להשתחרר מדיונים במליאה. אם ידונו בכנסת

על ענינים הנוגעים לוועדה, לא נוכל להשתחרר. אני מסכים לכך שתהיה

הפסקה בין נאום שר האוצר לבין התחלת הדיונים. אולם אינני סבור

שהדרך הנכונה היא שתהיה ישיבה של ועדת הכספים בקשר לתקציב, לפני

שהתקציב יובא למליאה.

י. אפרתי: אינני חושב שנגמור את התקציב עד הראשון באפריל.

יתכן שהיינו יכולים לגמור אותו בחודש אפריל, לו

היינו עובדים. אני סבור שועדות משנה חובלנה לדון על התקציב בחופש,

כי אז תהינה חופשיות מעבודת הכנסת. בסוף מרץ נגיע לויכוח הכללי,

ולא יוחר. אני מציע שועדות משנה לעניני התקציב תיפגשנה ותחלנה ללמוד

את הדברים. אפשר ללמוד את הבעיות לפני שמגישים את התקציב.

ב. רפטור: אני חושש מאד להשלמה הזאת כבר כעת עם העובדה של

דחיית התקציב. אני סבור שועדת הכספים יכולה לעבוד

כבר על התקציב, אם אין חוקים חדשים. אין צורך בועדות משנה רבות.

חברי הועדה למדו את התקציב, והשנויים מובנים להם מבחינת המצב. אני מציע לעשות מאמץ, כדי לגמור את התקציב עד סוף מרץ. אין אפשרות לדרון על התקציב לפני שהוא מובא לכנסת. אני מניח שאפשר יהיה לגמור את התקציב עד סוף מרץ.

היו"ר ד. צ. פנקס: האם לשר האוצר יש החנגרות^ל שועדות משנה שלנו תלמדנה את הצעות התקציב של

המשרדים, רק לשם לימוד?

שר האוצר א. קפלן: אני ארצה פה על התקציב. אני מציע שבין הרצאתי בכנסת לבין הויכוח בכנסת, נקדיש

ישיבה לא רק לתקציב הגלוי, אלא גם לתקציבים האחרים, שעליהם לא אדבר בכנסת.

אני מפקפק אם אצליח להביא את התקציב

לפני ה 15 בפברואר. עלי להרצות לא על הצעת האוצר, אלא על הצעת הממשלה, ולשם כך צריכה הממשלה להספיק לעבור על התקציב התומר. אלחם בעד זה שיתנו לי להגיש אותו במחצית השנייה של פברואר. ההעברות לירושלים מפריעות לנו בהרבה.

יש לי ספקות בדבר ועדות המשנה. לא

הייתי רוצה אע"פ שנהפוך את הממשלה לפדרציה של משרדים, שכל אחד ממנו מגן על דעתו ומנסה למצוא לעצמו תומכים בממשלה. יכול חבר כנסת להיות מעוניין בתקציב מסוים, אולם אני חושב שאסור למנהל משרד להופיע בפני ועדת משנה עוד לפני שהצעת הממשלה מוכנה. המשרדים הגדילו השנה את הצעות התקציב שלהם פי שניים ופי שלושה. אני מציע לחברי הועדה לשקול ולהחליט אם לא כדאי יותר להזמין את המשרדים ולשמוע בירורים לאחר שתגיש הממשלה את הצעותיה.

פ. נפתלי: אני נגד דיונים בוועדות משנה על הצעות של

משרדים. הועדה עובדת על סמך הצעות של

הממשלה ולא של משרדים. אני חושב שמחפיקינו לרסן את ההוצאות. לכן אסור שכל משרד יארגן לו קבוצה בוועדת משנה שתלחץ לטובת הוצאותיו.

א. אלישר: לדעתי לא יתכן לדרון בהגדלת התקציב לגמרי.

יש להקטין את התקציב, ולהביא שנויים, וזהו

חפיקינו ותפקיד הכנסת. אני מציע שלא תהיינה ועדות משנה לענין זה.

מתוך הנסיון בשנה שעברה, אני מביא לפני חשומת-לב הועדה את העובדה שועדות המשנה לא היו מבורכות בתפקידן. אני בעד הצעת שר האוצר. אני סבור שאפשר לקבל את החומר מכל משרד ומשרד ביחד עם מסירת החקצים לכנסת.

ד"ר י. בדר: אני מציע לבחור בוועדת משנה שאמצא שתביא לנו הצעה בנוגע לפרוצדורה. אני סבור שעל שר האוצר להביא לנו הפעם תקציב יותר מפורט מזה של השנה שעברה. אם הוא יעשה זאת, לא יהיה צורך בשמיעת אינפורמציה מן המשרדים. אם הוא לא יוכל להגיש לנו תקציב יותר מפורט, דעתי שיותר נוח לאוצר לשמוע את המשרדים לפני שתתקציב יהיה בידינו, כי בוועדות המשנה לא התקבלנה החלטות.

היו"ר ד. צ. פנקס: הייתי מציע לקבל את הצעת ד"ר בדר, לבחור בוועדת משנה שחברו את הפרוצדורה.

סכום: נבחרה ועדת משנה לבירור הפרוצדורה בקשר לעבודת הועדה בענין החקצים לשנה הבאה. חברי הועדה הם: פ. נפתלי; י. אפרתי; ד"ר י. בדר; א. מ. גניחובסקי; י. רוקח; ב. רפטור. מר פנקס ישתתף בישיבת ועדת המשנה, כדי לכוון את הבירור.

ו. ערבות הממשלה להלוואת לרשויות מקומיות:

היו"ר ד. צ. פנקס: אני מבקש את שר האוצר לחשוב אם הממשלה מוכנה להכניס הצעת חוק בנוגע לנתינת ערבות עבור הלוואות לרשויות מקומיות ע"י בנקים. כשצריכים לתת הלוואה לעיריה, דורש בנק אפ"ק את החלטת הכנסת. לפי החוק, אסור לממשלה לחתום על ערבות שיכולה להיות התחייבות כספית, בלי חוק הכנסת. אני שואל אם שר האוצר מוכן להציע חוק שלפיו מותר לאוצר או לממשלה לחתום על ערבות על פי החלטת ועדת הכספים, ולא על פי החלטת הכנסת כולה. אפשר להגביל את ההצעה, ולהגיד שהמדובר הוא רק בערבויות להלוואות לרשויות מקומיות. יש לשקול אם רצוי להציע את אוחו הדבר גם לגבי גופים אחרים כגון "צים" המועצה לשיווק פרי הדר", וכו'.

ז. שאילתות:

היו"ר ד. צ. פנקס: אבקש את שר האוצר לענות על שתי שאילתות.

פורסמה הודעה בצבור, כאילו רכוש מסוים

במרכז ירושלים הועבר לידי הסתדרות העובדים. אני מבקש לדעת אם נעשתה

הפעולה הזאת, ומה הם הפרטים.

פורסמה הודעה בעתונות, האומרת שחלק מהפרות

שהובאו מאמריקה היו חולות. הייתי רוצה לדעת אם נכונה הידיעה. אם כן,

מי סובל מן ההפסדים?

שר האוצר א. קפלן: בענין הפרות, אין כל שייכות לממשלה.

זו הייתה הלואה לסוכנות היהודית, אשר

הביאה את המשלוחים על חשבונה. נכון הדבר שהיו פרות חולות במשלוח

הראשון, אם כי הייתה הגזמה גדולה בעתונות. המשלוח השני הגיע במצב טוב.

הסוכנות היהודית נושאת בהפסדים.

לא נכון הדבר שמסרו רכוש במרכז ירושלים

לידי הסתדרות העובדים. נכון שעומדת הבעייה אם למסור כמה מגרשים לפיתוח.

מחנה מ"מ באופן קונקרטי על שני מגרשים חשובים, מגרש שיבר, אשר עליו

רוצה לבנות קבוצה פרטית דבר חשוב מאד, והשני, מגרש "הלי-הקולומביה", אשר

אנשים אחדים מההסתדרות רוצים להקים עליו מפעל חשוב. אין המדובר על

מכירה, אלא על אצאצא אצא החכרה. בקשר למקום השני היו פה שליחים של

אגוד הכנסיות הנוצריות הבינלאומי, המאגד את כל הכנסיות הפרוטסטנטיות

וחלק מהכנסיות האורתודוקסיות, במידה שהן אינן תחת השפעת הרוסים. הם

באו הנה לנהל אתנו מ"מ על זכויות הכנסיות בישראל. שלחתי אותם למשרדים

אחרים, כי לא מתפקידי לטפל בענין זה. קיים תמיד כעין איום מצדם, שאם

לא נחן להם את מבוקשם, יגבירו את החזית נגדנו בענין ירושלים. ברצוני

למסור הודעה פנימית, שאני מקווה שלא תפורסם: הם באו אלינו בסופו של

דבר בהצעה שנסכים להחליף את הרכוש הזה ברכוש הקהילות היהודיות בגרמניה.

רכושם מגיע רק בירושלים למיליונים.

א. אלישר: אני מציע שטרם יובא הדבר לידי גמר, וטרם

תהיה החלטה בדבר רכוש הנפקדים בגרמניה,

נדון ע"ב כאן. אני רואה בענין זה, ענין צבורי ממדרגה ראשונה.

היו"ר ד. צ. פנקס:

אנו זכאים רק לומר שלגבי הרכוש
הנטוש ולגבי רכוש גרמני, יש לנהוג לפי
החוק. כשיהיו החוקים, יהיה ברור מה צריך לעשות.

אצאאאאא

י. רוקח:

פניתי בנוגע למס מגרשים.

שר האוצר:

אבקש את מזכיר הועדה להזכיר לי את הדבר.

א. אלישר:

שמענו מפי שר האוצר שיפנו לגטלה
היהודית בהצעות לתכנית לבנין הכנסת.
אין להדגיש שפונים רק ליהודים, כי זה עלול להזיק לנו, ולפגוע בכאלה
היכולים לתת לנו כספים.

היו"ר ד. צ. פנקס:

בר זה אינו נוגע לוועדה זו. אפשר לפנות
בקשר לכך לוועדת הכנסת.

ח. תקציב הפיתוח:

היו"ר ד. צ. פנקס:

לגבי סכומי תקציב הפיתוח, נשארנו לנו
רק הצעות אחדות לבירור. אני מזכיר
לחברים את הצעת מר גניחובסקי. ישנה הצעה אחרת, החופפת בחלקה את
הצעת מר גניחובסקי, והמוצעת ע"י שני חברי הועדה, מר אפרתי ואנכי.
הצעתנו היא להוסיף לתקציב הפיתוח עוד 250.000 ל"י, בתקציב קליטת
אצאאא עליה נוער, על מנת שסכום זה יינחן כהלואה שתוחזר דרך הסוכנות
היהודית. אינני חושב שחיה הכבדה יתרה על תקציב הסוכנות הגדול, אם
יחוספו לו 250.000 ל"י שיוחזרו ב 12 או 15 שנה. נשארנו לנו עוד
125.000 ל"י בתוך התקציב להלוואה לרשויות מקומיות עבור הקמת מוסדות.
ההצעה היא להגדיל את הסכום הזה שטרם חולק ב 500.000 ל"י. ההצעה
הכוללת היא להגדיל את תקציב הפיתוח ב 750.000 ל"י.

הצעה זו אינה נוגעת בבעייה אם הסכום

יוצא עד הראשון באפריל. אני סבור שעד סוף שנת התקציב לא יוצאו יותר

מ 55 מיליון ל"י. עברנו את הגבול בקרוב ל 7¹/₂ מיליון ל"י. עוד

נצטרך להחליט אם נבוא לכנסת ונבקש להגדיל את תקציב הפיתוח הנוכחי

עד 63 מיליון ל"י, או שנחליט שהפרש אצאא יעבור לתקציב הפיתוח

של ששנה הבאה. אני סבור שנצטרך להגיד ששר האוצר יהיה רשאי להוציא את כל התקציב הפה ששה חרשים אחרי גמר שנת התקציב, וששה חרשים נוספים על דעת ועדת הכספים.

שר האוצר א. קפלן:

אנו עומדים כעת בפני הכרח להקציב כרגע

מ-300.000 עד 400.000 ל"י למפעל המים

בירושלים. מהסעיף "שונות" של תקציב הפיתוח, לא יישאר בעצם כלום.

ש. דיינ:

אני רואה צורך דחוף בבחי חנוך וחרבות

במושבי עולים. בזמן האחרון התחילו

להקים בלוקון אחד למועדון למאה משפחות, וזה אינו מספיק. ישנם לפחות

60 - 50 ישובי עולים כאלה. בתקציב זה להקמת מוסדות, יש לכלול גם את

מושבי העולים; צאצא כל מושב יחליט אם הוא רוצה בבנין חרבות או

בבית-כנסת.

יש להבריל בין נוער וילדים. אני מחנגר

למוסדות עליה לנוער. מוסדות אלה עולים ביוקר רב. מושב עובד יכול

לקבל נוער כזה בתשלום מינימלי, בלי לתבוע בנינים עבורו.

י. אפרחי:

אני תומך בהצעת דיינ להעביר נוער עולה

וילדים למושבים. ישנם במחנות אלפי ילדים

ואני מציע להעביר אותם למושבים. אפשר לעשות זאת דרך הסוכנות. המשקים

מגיעים לנקודת רוויה. המשקים הקבוצתיים מקבלים מספר גדול של נוער עולה,

ובקרוב יהיה לנו קשה לקבל יותר. משקים חקלאיים של ההסתדרות יאפשרו

אם לנערים דתיים לקבל חנוך מסורתי. כוונת המוסדות הקיימים היא לחנך

גם נוער שאינו יכול להחאים את עצמו למשק.

נכון הדבר שצריך לתח לכפרי העבודה בחי

ספר ובחי חרבות. את הבנינים לבחי הספר יש להכניס לתקציב המוקדש לבנין

בחי ספר. בתקציב הבנייה מוקדשים כ-10% מכל היקף הבנייה לבנינים

צבוריים - ע"כ היתה החלטה בוועדה זו. אם הכסף לבנינים צבוריים ישנו,

אני מציע להעביר אותו דרך הרשויות המקומיות, היכולות לספק את צרכיהם

של כל החוגים. כל ישובי העולים הקיימים נכנסים למועצות אזוריות, אשר

תדאגנה להם.

פ. נפתלי:

אני בעד זה שלא יגדילו את הסכום של 55

מיליון ל"י לתקציב הפיתוח של שנה זו. אני מציע להעביר את הסכומים הנוספים לתקציב הפיתוח של השנה הבאה. איננו צריכים לשכוח מאיזה כסף אנו לוקחים את כל הסכומים האלה. לו הייתה באה הצעה של 600.000 ל"י לבניני תרבות אשר האוכלוסיה משלמת בעדם, הייתי מסכים לה. אולם אנו צריכים לזכור שאת הסכומים האלה אנו מכסים משטרי מקרקעין. כלומר, מהרחבת האשראי האינפלציוני. אנו יכולים לעשות זאת כדי לבנות בתים לעולים, אולם אסור לנו לעשות זאת כדי להקים דברים שאינם חיוניים כמו בית לגור בו. יש בחכמי דברים יפים אצא מאד, אבל אסור לעשות אותם משטרי מקרקעין. אפשר לדחות את הדברים האלה לשנה הבאה. חיוני וחשוב יותר להוציא מיפו 500 פשפחות הגרות בבתי העומדים להתמוטט. אני סבור שתרותי יותר להוציא את האנשים האלה ממקומותיהם ולהציל אותם, מאשר לבנות אולמי אומנות. אני מתנגד להוספה של 500.000 ל"י, ולקחת את ה 120.000 ל"י לדברים חשובים יותר עבור העולים. אני סבור שענין ה 250.000 ל"י לעליית הנוער אינו קשור בויכוח בין המושבים והקבוצים. יש די חומר גם בשביל המושבים וגם בשביל המוסדות.

ב. רפטור: אני חדל להבין את הדיונים על תקציב הפיתוח,

התקציב הרגיל ותקציב הבטחון. אינני יכול

לקבל מגמה הרוצה להחליף את תקציב הפיתוח בתקציב הרגיל. אני מבין שכבישים ובנינים הם בגדר של פיתוח. אינני רוצה לעשות את הויכוח הגדול, מה יקר ומה זול בקליטת עליית הנוער. לכך ישנה עליית הנוער והנהלת המוסדות. אני מעדיף קבוצ, אח"כ מושב, ולבסוף מוסדות. הייתי רוצה ששר האוצר יגיד לנו באיזה מידה אפשר לכלול את העזרה של 250.000 ל"י לעזרת עליית הנוער בתקציב הרגיל.

גם בענין בניני התרבות ישנם דברים רבים

הקשורים עם התקציב הרגיל. יתכן שצריך להיות תקציב לחנוך ותרבות יותר גדול משישנו. אני מסכים לכך שנחליט שסכום ידוע אפשר להוציא על ישובים חדשים מתקציב הפיתוח. אני מציע שנתקציב סכומים מסוימים למפעלים ובנינים, שיוחזרו ע"י המוסד או המשק. כל משק ראוי להציע הצעה לבנין לצרכיו התרבותיים במסגרת שנחליט. אינני מציע שהועדה חכמה לקביעת המקומות וכו'. את זאת יכולים לעשות המועצות המקומיות והאשוריות ביחד עם שר האוצר. הייתי מציע לצמצם את הסכום הזה למינימום

התכרחי לשנה זו.

א. מ. גניחובסקי:

בענין עליית הנוער, ניתן הכסף לבנין מוסדות,

ולא אנו צריכים להכנס לפרטי חלוקתם.

בענין בתי חרבות, אני רוצה שיהיה ברור

שהועדה החליטה שחברת עמידר חבטיח 10% מהסכומים המוצאים לבנייה עבור בנין בנינים צבוריים מכל הסוגים, כגון בתי ספר, בתי חרבות, בתי צאצאים כנסיות, מקואות.

אעבור להצעותי. אני רוצה שיהיה ברור

שאנו מדברים על השקעות יסוד. אנו דורשים מתוך התקציב הגדול הזה

אחוז מסוים לבנינים דפייים. יש סוג של בנינים דתיים ארציים.

אנו דורשים שיקציבו לנו סכומים להקמת בנינים אשר יאפשרו לאאצא

לבחורים, מהישוב החדש והישן, להיות חיים אנושיים. אני יודע על מקרים

שגרים עשרה אנשים בחדר. בקשנו 350.000 ל"י. יקימו בנינים ותהיה

תעסוקה. הצעתי לחת סכומים למועצות המקומיות לבנינים דתיים. המועצה

המקומית בחולון, וכן מועצות אחרות, מבקשות להקים בית מרחץ. הם

מבקשים הלואה. ישנם כאלה הרוצים להשקיע כ 100.000 ל"י, ומבקשים

הלואה מהממשלה. דרישתנו אינה חדשה; דברנו עליה בכנסת בהתחלת

הדיונים על תקציב הפיתוח. היהודים הספרדים רוצים להקים בית מדרש

לרבנים, והם מוכנים להשקיע 40% מן הסכומים הדרושים. מדוע לא לחת

להם הלואה? אנו בונים את ירושלים. לא יחנן שלא יוקצב סכום עבור

בית לרבנות הראשית. אנו מכבדים דתות אחרות; מדוע לא נכבד את הדת

שלנו? אנו דורשים אחוז אחד מכל תקציב הפיתוח לבניני דת והשקעות יסוד.

א. אלישר:

בענין עליית הנוער, אני סבור שתינתן

האפשרות למוסדות המטפלים בנוער עולה להמשיך

בעבודתם. אני מציע לקבל את ההצעה של 250.000 ל"י לעליית הנוער. אין

לי כל התנגדות לכך שקבוצים ומושבי עובדים יקלטו נוער עולה. אולם

כל זמן שנערים נמצאים במחנות, צריך לטפל בהם. יבורך לצ כל מוסד

שיקבל את הנערים האלה ויציל אותם מניוון.

בקשר להצעה השנייה, הייתי מסכים עם מר

נפתלי אם המדובר היה בתרומה שאינה חוזרת. אולם המדובר הוא בהלואה,

ובעזרה לאנשים ומוסדות הרוצים להשקיע כספים בעצמם. הכסף שנקציב

יוחזר לנו. הדבר יכול להכניס לנו מטבע זר, ותהיה תעסוקה נוספת.
אני מציע להקציב את הסכום, בתנאי שכל מי שיקבל ממנו יוסיף חלק
מכיסו.

ד"ר י. בדר: קבלנו הקציב של משרד הדתות, אשר מוכיח
לנו כי על המדינה לדאוג לשרותים הדתיים.

הדיון הוא אם לתח סכום קטן באופן יחסי לבניית בנינים דתיים אין
לעבור לסדר היום על דרישה זו שהיא די צנועה וסגיונית.
אינני מבין את הדיון בקשר לעליית הנוער.

שמעתי מדברים על בנינים, ואח"כ שמעתי מדברים על הוצאות שוטפות.
אם ניתן את הכסף הזה לסוכנות, לא נדע לאיזה צרכים/מוצאם אצטמצם
הוא
איננו יודעים מאין תחזיר לנו הסוכנות היהודית את הכסף הזה. שכר
ההחזקה איננו יכול לשמש כסוי. אני בטוח שיש עוד תפקידים לתנועה
הציונית בבניית הארץ וגיוס האמצעים בחו"ל. אולם אם תפקידה של התנועה
הציונית הוא לעבוד בארץ על סמך כספים של המדינה, אני סבור שמוטב
שהמדינה תעשה את העבודה. אני יודע איך מחנהלת העבודה בהסתדרות
הציונית כיום. סורר שם איב צדק, ושיטה חד מפלגתית. אני מתנגד לכך
שכספי המדינה יוצאו בצורה זו, ולכן אני מתנגד בחוקף להקצבה זו.
בנוגע לתקציב לבנינים צבוריים בכללותם,

אחרי הנסיון שהיה לנו במקרה אחר, אני סבור ששר האוצר יקבל עליו, אם
אצטמצם, את האחריות לתקציב זה עלסידורים, אם הוא יתקבל.

א. הרצפלד: התרגלנו לכך שמאשרים כל דבר המובא
לפיתוח. הסיכום הוא שתקציב הפיתוח לא

עסק בפיתוח. הצרכים שמר גניחובסקי הזכיר הם טובים ויפים. אני אומר
לכם שאם לא נקבע מסגרת, לא יהיה גבול לדרישות. אי אפשר להקים בשנה אחת
את כל הבנינים הצבוריים שלא הקימונו ב 70 שנה. היו ימים שבהם
החלטנו שפרה חשובה יותר מבית; כיום אנו מחליטים אחרת. אם מדובר
על צנור מים, אני מבין שזה פיתוח. לכן אתנגד להצעת מר גניחובסקי,
לא מפני שאני מתנגד לעצם הדברים, אלא מפני שאני מתנגד לכך שהדברים
ייעשו מתקציב הפיתוח.

הייתי רוצה שהיו"ר יאשר שפעם החלטנו
ש 10% מבניני העולים הולכים לעולמים. אני מבין את זאת, כי העולים קודמים
מכיון שהם אוכלים לתם חסד. אינני מבין את ההתפרצות בקשר ל 250.000

ל"י. אני מציע לאשר את הסכום.

ד"ר א. גרנות: האם מדובר בתוספת כללית?

היו"ר ד. צ. פנקס: לא היחה הצעה בזאת.

י. רוקח: מתוך הסכום של 250.000 ל"י לעלית הנוער,

אני מציע לאפשר לבנות בסכום של 50.000 ל"י

בתים לנוער המתגורר ברחוב.

אנו דנים בתקציב פיתוח אולם לא בתכנית

פיתוח. לו היחה תכנית פיתוח, היינו רואים תמונה לזמן יותר ארוך.

גם את הסכום שהוקצב לא יוציאו עד הראשון באפריל. אני מצטער ע"כ

ששר האוצר לא הביא לפנינו הצעת תקציב פיתוח לשנתיים. כעת אנו

מוציאים כספים, בלי לפתור שאלות. היות ויהיה שוב תקציב פיתוח בראשון

לאפריל, אני מציע לקשור את שני התקציבים, ולהחליט על תכניות יותר

כוללות.

אני מציע להפריד בין בניני חנוך ובניני

תרבות. אני התכוונתי לבניני תרבות. מ בתי ספר נחוצים בכל המקומות

גם לעניים וגם לעשירים. אולם את זה צריך לקחת מתקציב אחר. אני חרד

למצב הכספי שלנו אפילו בגבולות של ה 62 מיליון. אוכל להביא חתימה

מאת הרבנים הראשיים, שהם מוותרים כרגע על בנין לרבנות הראשית. אין

כספים לשרותים חיוניים. אני מקווה שהכסף יועבר דרך הרשויות המקומיות,

ושלא יחזור אותו הענין שהיה צעצעאצאצאצא בקשר לשכון הותיקים. אני

מציע לחלק 125.000 ל"י לבניני תרבות ארציים, ו 500.000 ל"י דרך

הרשויות המקומיות. אני מציע שכל מקום שיקבל כסף, יוסיף 50% מכיסו.

היו"ר ד. צ. פנקס: אם מר הרצפלג מחפש פיתוח ממש בתוך

תקציב הפיתוח, עליו להפנות את שאלתו

לשר האוצר, כי התקציב הוצא לפי תכניתו ולפי הצעתו. אם כי אין לנו

תכנית ל 5 שנים, איננו צריכים להתיאש; כולנו מטפלים בתקציב פיתוח של

55 מיליון בפעם הראשונה. לא הוספנו כמעט פרוטה להצעת שר האוצר. שר

האוצר הציע גם את התוספות. התוספת שאנו מציעים היא צנועה מאד. מר

נפתלי מביע את פקפוקיו, אם מותר לנו להוציא כספים לבניני תרבות בזמן

שישנם אנשים הגרים בבתיים מתמוטטים ביפו. עיריית תל-אביב חקבל יותר

ממיליון ורבע ל"י לתעשוקה, אשר רק 50% ממנה היא פרודוקטיבית. בתי

התרבות יתנו תעסוקה ויפתחו את המדינה.

לגבי הנמוק על יפו העתיקה, אינני מקבל את החשובה שאין בכוח הממשלה, בתקציב שכונ של עשרה מיליון ל"י ועשרים אלף יחידות, לסדר 500 משפחות מצומצם ולהוציאן מבתי העומדים להתמוטט. בעייה זו אינה קשורה עם הענין שאנו דנים בו כרגע.

הועדה החליטה בזמנו ש 10% מכל תקציבו

של עמידר הולכים לבניני תרבות ולבנינים צבוריים. לפי דרישת המתישבים. אני מפקפק אם אפשר להוציא מתוך זה סכומים לספוק הצרכים של בתי הספר. הוצאנו השנה מיליון וחצי לצי לבנין בתי ספר במדינה, משרד החנוך קבע את החלוקה. הרשימה לא סוכמה, ויש לבוא למשרד החנוך בתביעה לבניני חנוך. אני מוכן לברר את הדבר.

לגבי שאלתו של מר הרצפלד בדבר החיילים,

אני מוכן לברוק את הדבר. אני זוכר שהקצבנו 1.200 יחידות מתוך התקציב לשכון הותיקים, ואגף השקום הקציב עוד 1.200 לחיילים. קבענו שבכל שכונ ותיקים יש לקחת בחשבון 5% נכים. לא היתה דרישה ליותר אפילו מצד חבר הכנסת גלובמן.

עלינו לראווג לנועת העולה. הלואי ונוכל

לסדר את כולם צמצא במשקים. לצערנו אנו מפגרים ביכולת הקבול של נוער עולה במשקים הקיימים, לעומת הצורך. יש אחוז מסוים של נוער עולה דתי. הלואי ואפשר היה לשלוח אותו למשקים דתיים. אולם אנו יודעים שגוש עציון, בארות יצחק, בית הערבה ועוד משקים דתיים נחרבו. המשקים החדשים, אין בכוחם לקלט נוער. לכן הצעתי שהכסף יינתן לסוכנות, ושהוא יחולק לפי הכללים של מחלקת קליטת הנוער. הכסף הזה יוחזר.

בנוגע ל 625.000 ל"י לבתי תרבות, אני

מציע שבענין זה תהיה ההחלטה בידי הממשלה, ולא יחזור ענין שכונ הותיקים.

יש להקים בתי נוער, פנימיות, ואפילו

אם זה ייעשה מתוך ה-625.000 ל"י. את ההצעה להקציב סכום מסוים לבניני תרבות הציע בזמנו שר האוצר בעצמו. אני מציע להוסיף את ה-750.000 ל"י, לפי החלוקה הנ"ל. אני מציע שחלוקת הכסף תיעשה ע"י שר האוצר.

אני מצטער ע"כ שקיימים חלוקי דעות

ביני ובין מר גניחומסקי ביחס לבנין לרבנות הראשית. בפרינציפ אני מסכים עם גישתו. דרישתתיו של חבר הועדה יכולות להיות יותר גדולות מאלו של יו"ר הועדה. אני סבור שבשעה שיקימו ארמון לבית הדין העליון,

יקימו גם לבית הדין הרבני את ארמונו. בודאי הייתי רוצה ש 350,000 ל"י ימסרו למוסדות הדתיים שמר גניחובסקי דבר עליהם. אולם אינני רואה אפשרות לעשות זאת מתוך התקציב של 625,000 ל"י.

ד"ר א. גרנוח: לא הייתי בישיבות באחרונות כי הייתי עסוק. ברצוני להגיד משהו לדברי היו"ר. אני אצביע נגד התוספת של 500,000 ל"י, כי אני חושב שצריך להיות גבול להוספות. אני מבין שמוסיפים לקליטת עליה, אולם אני חושב כל דבר אחר לפשע כרגע. אני חרד למצב הכספי שלנו, ולעתיד.

ד"ר י. בדר: בקשתי את שר האוצר לספק לנו את רשימת המפעלים שנהנו מהמלווה האמריקאי. קבלתי הבטחה, אולם לא קבלתי את הרשימה. אני מציע ששר האוצר יחלק את ההקצבה של החצי מיליון ל"י, ושהועדה תקבל ידיעה מפורטת על מי חולקו הכספים. אם הצעה זו תתקבל, ישפיע הדבר על הצבעתי.

היו"ר ד. צ. פנקס: אני סבור שאם שר האוצר התחייב להפציא חומר, הוא יעשה זאת. מה שנוגע להצבעה, אני רוצה לומר שתוצאות ההצבעה כאן תבאנה אותי לידי שנויים בסעיפים אחרים שכאילו הסכמנו עליהם כבר. בשנה שעברה הקצבנו קרן למלחמה בלי שהממשלה נתנה יותר מ 400,000 ל"י. הפעם אמר שר האוצר שישנם בנקים קואופרטיבים הרוצים פקדונות כדי שישתתפו בקרן ההלוואה לחיילים. ישנם בנקים אחרים המוכנים לעשות זאת בלי פקדונות. לפי המושגים שלנו זה אינו פיתוח. אם אדחף לפינה, אהיה מוכרח לערער בסעיף זה. שהיקתו של שר האוצר בזמן שהרצאתי על הצעתי היא בשבילי הוכחה שהוא מקבל את התכנית. אילו היה מתנגד, היה אומר שהדברים אינם ניתנים לביצוע כרגע.

ש. דיין: אם נכסף לבנין בתי תרבות ניתן בתנאי שהמקומות המקבלים אותו מוסיפים 50%, מאין יקחו מושבי העולים את הכסף?

היו"ר ד. צ. פנקס: אני חושב שעמידר צריכה לחת למושבי עולים בתי תרבות. החלטנו על ההפרשה של 10% מן הבנינים למטרה זו.

היו"ר ד. צ. פנקס:

אם מדברים על מוסדות חרבות, ברור
שהכוונה גם למוסדות דתיים.

י. רוקח:

אני מבקש שיירשם בפרטיכל שמביאים
לתשומת לב שר האוצר את אצקשא ההחלטה
שיש להביא בחשבון את ספוק הצרכים התרבותיים גם במקומות החדשים של
העולים.

סכום:

הוחלט לתקשר את הסכום של 250.000 ל"י
לעליית הנוער, כהחלטה של 25.000 ל"י למחממה לילה
לנערים (מן הסכום הנ"ל), הוחלט לחכות עד שחובא הצעת החלוקה של הכסף
ע"י שר האוצר.

הוחלט להרשות לאוצר להוציא 500.000 ל"י

כהלוואות להקמת מוסדות אצקשא צבוריים, היכולים לכלול מוסדות חרבות,
דת והגיינה, על מנת שמכום זה לא יהיה יותר מ 50% מסהשקעה, ועל מנת
שהבצוע לא ייעשה עד הראשון באפריל, אלא ייכנס לתקציב השנה הבאה.
הוחלט שבחלוקת הכסף, יביא שר האוצר בחשבון גם את ספוק צרכים אלה
במקומות החדשים של העולים. ההחלטה נתקבלה בשבעה קולות אצא נגד ארבעה.

ט. חנאי ההלוואות לשכון הותיקים:

אצק

היו"ר ד. צ. פנקס:

אבקש אפשרות להביא סכומים של ועדת

המשנה לגבי חנאי ההלוואות לשכון

הותיקים. השאלה הייתה: מה יהיו חנאי המשכנתאות, ובאיזה צנוחות הן
תינתנה. לפני הסכום של החנאים והכלים, אשר אליו הגיעה ועדת המשנה
ביום 29.1.50. (קורא את הסיכום).

א. אלישר:

דומני שאצקשא 0,9% למוסדות הגדולים

שיקבלו את רוב הכספים, יאפשרו לכסות

את ההוצאות, ויתנו גם הכנסה מינימלית. אולם בנקים קטנים, כגון בנק
הפועלים ואחרים, לא יוכלו לכסות את הוצאותיהם מאחוז זה. אני תובע
שיוחלט על אחוז אחר.

האם בא בחשבון שכל בנק המקבל על עצמו

אני רוצה שיהיה ברור ש-700 לירות לא ימפיקו לבנין של יחידת דיור. ישנם בנקים, כגון הבנק האפוטטיקאי, אשר יש להם קרן, וצריך להטיל עליהם לתת משכנתא נוספת מכיסם לעומת כל שטר שאנו נוהגים. ישנו הבנק האמריקאי, אשר יש לו הון של 200 אלף. הוא יכול להביא כסף מחוץ לארץ למחן השקעות נוספות, אבל צריך להיות הסדור שדברתי עליו.

פ. נפחלי: נכון שלבנק היותר קטן ההפרש של 0,9% הוא קטן

מאד. אבל דברנו עם הבנקים, ומאחר שהבנק האפוטטיקאי הסכים לעשות זאת, מוכנים גם האחרים. אני סבור שלא יהיה אסון אם לבנק מסויים לא יהיו רווחים מכסף זה. אינני סבור שאנו יכולים להתערב בהוספות, כי הבנק האפוטטיקאי, למשל, אינו יכול לעשות זאת בשביל כולם.

י. רוקח: הסכום שהוקרא לפנאנו איננו מלא. אין כל

מאמץ מצד הממשלה עצמה, כי היא הוסיפה לקרן מכספי התישבים. לדעתי הרבית היא גבוהה מדי. אי-אפשר לדרוש מאנשים לשלם מיד אמורטיזציה, ואני מציע שבמשך 3 השנים הראשונות ישלמו רק את הרבית. עלינו לזכור שהמתישב צריך לשלם לאפוטרופוס על הרכוש הנטוש בסף עבור האדמה, וכן עליו לשלם בעד פיתוח (מים, צנורות וכו'). אני מקוה שבסעיף אחר נדבר על זה שלא יבנו את יחידות הדיור הללו על השבון במי המפתח. האנשים צריכים למסור את דירחם לממשלה. דבר זה מכביד עליהם גם כן. מחלקת העבודה אומרת שצריך לבנות יחידות בלא יותר מאלף ומאה לירות. לא בכל מקום אפשר לעשות זאת, כי הבניה תלויה בהרבה בטיב הקרקע. יש לדבר גם על גודל הבנין, וצריך לאפשר למשפחות גדולות לבנות בנינים גדולים יותר. אני מציע שישלמו 3 שנים רק רבית ו-12 שנה אמורטיזציה.

א. אלישר: מה הסדורים עם הקרקע? האם הקרן הקיימת מסדרת גם

את פיתוח הקרקע? מאין יוצא הקסף לכך?

היו"ר ד.צ. פנקס: לא נסכם היום בענין זה. לגבי דמי המפתח הבעיה קצת מסובכת. בדרך כלל הייתי נגד דמי מפתח, והייתי

מעונין שהדירות שתחפנינה תועמדנה לרשות הממשלה. אבל אני שואל את מר קאז רוקח ומר אלישר אם הם יסכימו לכך שאנו נכנסים לתוך תחום הסמכות של בעל הבית אם אנו מחרימים כאילו את החדר המתפנה, ומחייבים אותו להשכירו לעולה או למישהו אחר. אם לא נעשה זאת, יקבל בעל הבית את דמי המפתח, וזה אינו צודק. איננו יכולים להתרים את הבית או הדירה, כי אנו נכנסים לרשות האיש הפרטי. אני מציע לדון על כך. קביעת מקומות השכון אינם מעניינינו. אני מציע שועדת העבודה

רט.

הטפל בזה. אני מציע שהועדה תקבל אינפורמציה ממשרד העבודה בקשר לכלי
הבניה, שדרכם תיעשה העבודה, ובקשר לחנאים. אני אבקש את מר פינקלשטיין
להגיד לנו איך הדבר נעשה.

י. רוקח: 10% מהכסף הזה צריך לעבור להקמת מוסדות
צבוריים.

י. אפרתי: לא הייתה החלטה כזאת. מצד אחד אומרים
שאינן מספיק כסף לבנין, ומצד שני מציעים
לבנות מוסדות צבוריים ב-10% ממנו. מניין ילקח הכסף הזה?

היו"ר ד.צ. פנקס: את זאת עלינו לברר. אני מציע לחזור לזה
בשבוע הבא.

= = = = =

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.

הישיבה הבאה ביום ב' הבא בשעה 11.00.